

**Satakunnan
hyvinvointialue**

Satakunnan hyvinvointialueen vammaisneuvoston toimintasääntö

*Luonnos 20.5.2022 Ari Heikkilä, Sanna Leppäjoki-Tiistola, Katri Asikainen / päivitys 25.5.2022 SLT & käyty
läpi Satasairaalan työryhmän tapaamisessa / päivitys 27.5.2022 SLT (kommentoinnin pohjalta)
Hyvinvointialueen kommentit 23.1.2023 Lehtonen, Törnroos, Helamaa*

Käsitelty vammaisneuvostossa 1.3.2023 § 7
Hyväksytty aluehallituksessa x.x.xxxx § x

Sisällys

1.	Vammaisneuvosto	2
2.	Tarkoitus ja asema	2
3.	Nimeäminen ja kokoonpano	2
4.	Tehtävät	3
5.	Kokoukset	3
6.	Talous	4
7.	Viestintä	4
8.	Toimintasäännön muuttaminen.....	4
9.	Voimaantulo	4

1. Vammaisneuvosto

Kyseessä on lakisääteinen vaikuttamistoimielin (Laki hyvinvointialueesta 611/2021) vammaisväestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Aluehallituksen on huolehdittava vaikuttamistoimielinten toimintaedellytyksistä.

Vaikuttamistoimielimille tulee taata tosiallinen mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.

2. Tarkoitus ja asema

Vammaisneuvoston toimintaperiaatteena on edistää toimia, joilla vammaisväestön sosiaali- ja terveydenhuollon sekä elämisen arjen olosuhteita turvataan sosiaalisesti arvokkain ja moraalisesti kestävin perustein.

Keskeisenä tehtävänä on seurata hyvinvointialueen vammaisväestön elämänolosuhteiden ja heille tuotettavien palveluiden kehitystä. Tehtäväkenttä ulottuu kaikkiin toimialoihin. Vammaisneuvosto toimii kohderyhmän hyvän elämän turvaamisen puolestapuhujana ja yhteiskunnalliseen päätöksentekoon vaikuttajana.

Vammaisneuvosto seuraa alan valtakunnallista ja alueellista kehitystä toimenpidesuosituksia ja raportointia varten. Erityisesti se seuraa vammaistyön yhdenvertaisuuden ja laimukaisuuden toteutumista Satakunnan alueella.

Hyvinvointialueen tulee antaa vammaisneuvostolle riittävästi tietoja muun muassa ajankohtaisista hankkeista ja varata vaikuttamismahdollisuus päätösten valmistelussa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

3. Nimeäminen ja kokoonpano

Lain mukaan Satakunnan aluehallituksen on asettava vammaisneuvosto. Vammaisneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vammaisneuvostojen jäsenistä siten, että kustakin vammaisneuvostosta valitaan vähintään yksi edustaja. Lisäksi vammaisneuvostoon voidaan valita muita henkilöitä.

Vammaisneuvosto valitaan valtuustokaudeksi kerrallaan. Aluehallitus nimittää kuntakohtaisen jäsenen ja varajäsenen vammaisneuvostoon hyvinvointialueen kuntien vastaavien toimielinten esityksestä hyvinvointialuelain 32 §:n mukaisesti. Neuvostossa on yhtä monta jäsentä ja heidän varajäsentään kuin hyvinvointialueella on kuntia. Neuvoston toimikausi jatkuu siihen asti, kun uusi neuvosto on valittu ja nimetty. Aluehallitus huolehtii, että valmistelussa kootaan rakenteeltaan tasapuolinen kokoonpano. Kaikille jäsenille valitaan varajäsen.

Aluehallituksen on tärkeää huomioida vammaisneuvoston kokoonpanossa moninaisuus eri vammaryhmien (esim. fyysiset, kehitys- ja aistivammat sekä harvinaissairaat ja vammaiset) ja eri elämänvaiheessa elävien vammaisten (esim. vammaiset lapset tai vammaiset vanhemmat sekä heidän läheiset) erityistarpeiden huomioimiseksi.

Aluehallitus nimeää vammaisneuvostoon puheenjohtajan **hyvinvointialueen luottamushenkilöistä** sekä hyvinvointialueen henkilöstöstä edustajan, joka tuntee laaja-alaisesti vammaisalan sekä hyvinvointialueen toimialat. Hyvinvointialueen edustaja valmistelee yhdessä puheenjohtajan kanssa käsittelyyn tulevat asiat ja myös esittelee ne. Aluehallitus nimeää lisäksi vammaisneuvostolle sihteerin hyvinvointialueen henkilöstöstä. Sihteeri huolehtii kokousten käytännön järjestelyistä sekä esityslistan kokoamisesta ja pöytäkirjan pidosta.

Vammaisneuvosto voi lisäksi asettaa ja nimetä keskuudestaan pysyviä tai tehtäväkohtaisia valmistelutyöryhmiä, joille nimetään vetäjät. Vammaisneuvosto nimeää keskuudestaan edustajat hyvinvointialueen niihin toimieliimiin, joihin vaikuttamistoimielimille on annettu läsnäolo- ja/tai puheoikeus.

4. Tehtävät

Vammaisneuvoston tehtävänä on:

1. toimia tiiviissä yhteistyössä alueensa kuntien vammaisneuvostojen kanssa sekä hyvinvointialueen muiden vaikuttamistoimielinten kanssa;
2. tehdä aloitteita, esityksiä ja kannanottoja aluehallitukselle;
3. tiedottaa aktiivisesti käsittelemistään asioista hyvinvointialueen viestinnän kautta;
4. tehdä oma toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä toimintakertomus;
5. kannustaa hyvinvointialuetta vahvistamaan vammaisten henkilöiden osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia;
6. toimia hyvinvointialueella kohderyhmän asiantuntijana ja valmistella siltä saamiaan toimeksiantoja;
7. seurata vammaispalvelulain ja YK:n vammaisoikeussopimuksen toteuttamistoimia erityisesti kohderyhmän näkökulmasta ja tarvittaessa ottaa kantaa asioihin ja muutenkin huomioida ne toiminnan suunnittelussa;
8. osallistua oikeuksien valvontaa edistäviin koulutuksiin ja tilaisuuksiin.

5. Kokoukset

Vammaisneuvosto kokoontuu sopiminaan aikoina vähintään neljä kertaa vuodessa puheenjohtajan ja sihteerin kutsumana. Kokoukset voidaan tarvittaessa järjestää

etäkokouksina. Työvaliokunta ja valmistelevat työryhmät määrittelevät tehtäviensä mukaisesti sopivat kokoontumisajat.

Hyvinvointialue vastaa vammaisneuvoston toimintaedellytyksistä aluehallituksen vammaisneuvostolle vuosittain hyväksymässä toimintasuunnitelmassa ja siihen perustuvassa talousarviossa osoitetun rahoituksen mukaisesti. Rahoituksella katetaan ensisijaisesti vammaisneuvostolle osoitettujen kokoustilojen kokousten järjestämisen ja mahdollisen muun sidosryhmäyhteistyön kustannukset.

6. Talous

Vammaisneuvosto esittää vuosittain oman toimintansa talousarvion aluehallituksen hyväksyttäväksi.

Talousarviossa otetaan huomioon vammaisneuvoston tehtävät ja toiminta, sekä muun muassa jäsenten kokouspalkkiot ja matkakulut niin kuin hyvinvointialueen hallintosäännössä on mainittu lautakunnan jäsenten palkkioita ja korvauksia koskien.

Sihteerin ja hyvinvointialueen edustajan kustannukset katetaan ao. henkilöiden toimialueiden talousarvioissa.

7. Viestintä

Vammaisneuvosto viestii itsenäisesti käsittelemistään asioista hyvinvointialueen tiedostuskanavia käyttäen, mutta ei käytä hyvinvointialueen puhevaltaa. Hyvinvointialueen verkkosivuilta osoitetaan vammaisneuvostolle osio, jossa se voi esitellä toimintaansa ja julkaista siihen liittyviä saavutettavuusvaatimukset täyttäviä kokousasiakirjoja ja muuta aineistoa. Osion ylläpidosta vastaa vammaisneuvoston sihteeri tai joku muu hyvinvointialueen nimeämä henkilö.

8. Toimintasäännön muuttaminen

Toimintasääntöä muutetaan tarvittaessa vammaisneuvoston esityksestä ja aluehallituksen päätöksellä.

9. Voimaantulo

Toimintasääntö tulee voimaan aluehallituksen hyväksymisen jälkeen.